

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Особливість державних освітніх стандартів загальної освіти – їх діяльнісний характер, який ставить головним завданням розвиток особистості учня. Сучасна освіта відмовляється від традиційних підходів результатів навчання у формі знань, умінь і навичок. Поставлена задача вимагає переходу до нової системно-діяльнісної освітньої парадигми, яка, в свою чергу, пов'язана з принциповими змінами діяльності педагога, що реалізовує новий стандарт. Також змінюються і технології навчання, що відкриває значні можливості розширення освітніх рамок з кожного предмета в навчальному закладі.

У цих умовах традиційна школа, яка реалізує класичну модель освіти, стала непродуктивною. Перед педагогами виникла проблема – перетворити традиційне навчання, спрямоване на накопичення знань, умінь, навичок, в процес розвитку особистості дитини. Відхід від традиційного уроку через використання в процесі навчання нових технологій дозволяє усунути одноманітність освітнього середовища і монотонність навчального процесу, створює умови для зміни видів діяльності учнів, дозволяє реалізувати принципи здоров'язбереження.

В умовах реалізації державних вимог найбільш актуальними стають технології: інформаційно-комунікаційна технологія, технологія розвитку критичного мислення, проектна технологія, технологія розвиваючого навчання, здоров'язберігаючих технології, технологія проблемного навчання, ігрові технології, модульна технологія, технологія майстерень, кейс-технологія, технологія інтегрованого навчання, педагогіка співробітництва, технології рівневої диференціації, групові технології, традиційні технології (класно-урочна система) тощо.

Інформаційно-комунікаційні технології. Застосування ІКТ сприяє досягненню основної мети модернізації освіти – поліпшення якості навчання, забезпечення гармонійного розвитку особистості, що орієнтується в інформаційному просторі, залученню інформаційно-комунікаційних можливостей сучасних технологій і оволодіння інформаційною культурою. Досягнення поставленої мети можливе через реалізацію наступних завдань: використовувати інформаційні-комунікаційні технології в навчальному процесі; сформувати в учнів стійкий інтерес і прагнення до самоосвіти; формувати і розвивати комунікативну компетенцію; спрямувати зусилля на створення умов для формування позитивної мотивації до навчання; дати учням знання, що визначають їх вільний, осмислений вибір життєвого шляху.

Технологія критичного мислення. Критичне мислення – необхідна умова свободи вибору, якості стратегії, відповідальності за власні рішення.

Конструктивну основу «технології критичного мислення» становить базова модель трьох стадій організації навчального процесу: на етапі виклику з пам'яті «викликаються», актуалізуються наявні знання і уявлення про досліджуване, формується особистий інтерес, визначаються цілі розгляду тієї чи іншої теми; на

стадії осмислення (або реалізації сенсу), як правило, навчається вступає в контакт з новою інформацією. Відбувається її систематизація. Учень отримує можливість задуматися про природу досліджуваного об'єкта, вчиться формулювати питання в міру співвіднесення старої і нової інформації. Відбувається формування власної позиції; етап роздумів (рефлексії) характеризується тим, що учні закріплюють нові знання і активно перебудовують власні первинні уявлення з тим, щоб включити в них нові поняття.

Проектна технологія. Мета технології – стимулювати інтерес учнів до певних проблем, що передбачає оволодіння певною сумою знань і через проектну діяльність, яка передбачає вирішення цих проблем, вміння практично застосовувати отримані знання. Суть проектної методики полягає в тому, що учень сам повинен брати активну участь в отриманні знань. Проектна технологія - це практичні творчі завдання, що вимагають від учнів їх застосування для вирішення проблемних завдань, знання матеріалу на даний історичний етап. Опановуючи культурою проектування, школяр привчається творчо мислити, прогнозувати можливі варіанти вирішення поставлених перед ним завдань.

Технологія проблемного навчання передбачає організацію під керівництвом педагога самостійної пошукової діяльності учнів за рішенням навчальних проблем, в ході яких у учнів формуються нові знання, вміння і навички, розвиваються здібності, пізнавальна активність, допитливість, ерудиція, творче мислення та інші особистісно значущі якості. Проблема ситуація в навчанні має навчальну цінність тільки тоді, коли запропоноване учневі проблемне завдання відповідає його інтелектуальним можливостям, сприяє пробудженню у учнів бажання вийти з цієї ситуації.

Кейс-технології протиставлені таким видам роботи, як повторення за учителем, відповіді на питання педагога, переказ тексту тощо. Кейси відрізняються від звичайних освітніх завдань (завдання мають, як правило, одне рішення і один правильний шлях, що приводить до цього рішення, кейси мають кілька рішень і безліч альтернативних шляхів, що призводять до нього). У кейс-технології проводиться аналіз реальної ситуації (якихось вступних даних), опис якої одночасно відображає не тільки будь-яку практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс знань, який необхідно засвоїти при вирішенні даної проблеми. При використанні кейс-технологій в початковій школі у дітей відбувається розвиток навичок аналізу і критичного мислення, з'єднання теорії і практики, подання прикладів прийнятих рішень, демонстрація різних позицій і точок зору, формування навичок оцінки альтернативних варіантів в умовах невизначеності

Технологія творчих майстерень Майстерня – це технологія, яка передбачає таку організацію процесу навчання, при якій учитель майстер вводить своїх учнів в процес пізнання через створення емоційної атмосфери, в якій учень може проявити себе як творець. У цій технології знання не даються, а вишукуються самим учнем в парі або групі з опорою на свій особистий досвід, вчитель – майстер лише надає йому необхідний матеріал у вигляді завдань для роздумів. Дана технологія дозволяє навчити учнів самостійно формулювати цілі уроку, знаходити найбільш ефективні

шляхи для їх досягнення, розвиває інтелект, сприяє набуттю досвіду групової діяльності.

Технологія інтегрованого навчання сприяє підвищенню мотивації навчання, формування пізнавального інтересу учнів, цілісної наукової картини світу і розгляду явища з декількох сторін, розвитку мовлення, формування вміння учнів порівнювати, узагальнювати, робити висновки, поглиблюють уявлення про предмет, розширюють кругозір, сприяють формуванню різнобічно розвиненої, гармонійно і інтелектуально розвиненої особистості.

Новітні технології є джерелом знаходження нових зв'язків між фактами, які підтверджують або поглиблюють певні знання, та сприяють формуванню творчої особистості.

Список використаних джерел

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с
2. Манвелов С. Г. Конструирование современного урока математики. – М.: Просвещение, 2002. – 175 с.
3. Товканець Г. В. Сучасний урок як організація педагогічної взаємодії учителя та учнів / Т. П. Штефаньо, Г. В. Товканець // Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м.Мукачево, 25-26 жовтня 2018 року). – Мукачево : МДУ, 2018. – С. 456-458.

ШПЕНИК І.І.,
ЛАВРЕНОВА М.В.,
Мукачівський державний університет, Україна

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДІВ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Надійною основою та невід'ємною частиною процесу впровадження інноваційних педагогічних технологій ми вбачаємо у формуванні інформатичних компетентностей учителів, викладачів. Саме від неї залежить ефективність освітнього процесу. Стрімкий розвиток інформаційних технологій та масове використання мобільних телефонів, смартфонів, ноутбуків, планшетів дає можливість використання такого універсального носія інформації як QR-код.

Питанням використання QR-кодів у різних галузях присвячені роботи В.Бондаренко, О. Воронкіна, П Демченко, Т. Дібрової, Я. Ісько, О. Кислової, В.Куклева, Н. Рашевської, Д. Семенченко, С. Семерікова, І. Цуканової.

Зчитування даних, що закодовані за допомогою QR-коду, дозволяє швидко отримувати багато різної інформації. QR-код (quick response) означає «швидкий відгук». Це двомірний штрих код, який було розроблено в 1994 році японською компанією «Denso Wave», що є структурним підрозділом компанії Toyota. Основна мета QR-кодів – розмістити великий обсяг інформації на невеликому шматочку. QR-коди візуально представлені у вигляді чорно-білих квадратів, що нагадують лабіринт. В одному QR-коді можна зашифрувати: 7089 цифр, 4296 символів (у тому

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>